

คู่มือสำหรับบุคลากร

การป้องกันการติดเชื้อ ในโรงพยาบาล

โรงพยาบาลแม่จริม

โดย คณะกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อ

ธันวาคม 2566

IC ชวนรู้...

การป้องกันการติดเชื้อ ในโรงพยาบาล

3

การใช้อุปกรณ์และเครื่องป้องกันร่างกายส่วนบุคคล

มาตรการป้องกันการบาดเจ็บจากของมีคมที่มิดำ
และสัมผัสสารคัดหลั่ง ขณะปฏิบัติงานในโรงพยาบาล

4

5

การใช้น้ำยาฆ่าเชื้อและน้ำยาต่างๆ

6

แนวทางการทำความสะอาดพื้นทั่วไปในโรงพยาบาล

การจัดการอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้กับผู้ป่วย

7

8

การจัดการผ้าเปื้อนในโรงพยาบาล

9

การจัดการขยะมูลฝอยในโรงพยาบาล

การจัดสถานที่สำหรับแยกผู้ป่วย

10

11

การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

การให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยและญาติ

12

13

การให้วัคซีนแก่บุคลากรในโรงพยาบาล

ทำไมต้องปฏิบัติตาม หลักการป้องกันการติดเชื้อ

เพราะจะทำให้...

“ ผู้ป่วยปลอดภัย (จากการติดเชื้อในโรงพยาบาล)
บุคลากรปลอดภัย (จากการทำงาน) ”

การที่บุคลากรในโรงพยาบาลปฏิบัติตามหลักการป้องกันการติดเชื่อนั้น จะทำให้

- ผู้มารับบริการทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ปลอดภัยจากการติดเชื้อในโรงพยาบาล
- บุคลากรของโรงพยาบาลมีสุขภาพอนามัยที่ดี สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ การพัฒนาคุณภาพบริการของโรงพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยตามหลักการป้องกันการติดเชื้อให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จะช่วยลดการติดเชื้อในโรงพยาบาลและป้องกันการแพร่กระจายเชื้อในโรงพยาบาล และยังช่วยลดค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่ติดเชื้อในโรงพยาบาลด้วยนะ

1

การป้องกันการติดเชื้อ ในโรงพยาบาล

หลักการป้องกันการติดเชื้อและควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ
(Isolation Precaution/ Universal Precaution: IP/UP)

เป็นการป้องกันไม่ให้เชื้อก่อโรคแพร่กระจาย หรือติดต่อจากบุคลากร ผู้ป่วย ผู้รับบริการ ญาติผู้ป่วย ไปยังบุคลากร ผู้ป่วยรายอื่น หรือสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล โดยใช้แนวทางและมาตรการต่างๆ ที่ช่วยป้องกันและควบคุมการกระจายเชื้อโรค ดังนี้

1

การป้องกันการติดเชื้อแบบมาตรฐาน
(Standard Precautions)

การป้องกันการติดเชื้อตามกลวิธีการติดต่อ
(Transmission Based Precautions)

2

1

การป้องกันการติดเชื้อ ในโรงพยาบาล

1

การป้องกันการติดเชื้อแบบมาตรฐาน (Standard Precautions)

หมายถึง การปฏิบัติขั้นพื้นฐานเพื่อป้องกันการติดเชื้อ เป็นหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อก่อโรคที่ใช้ในการดูแลผู้ป่วยทุกราย ไม่ว่าผู้ป่วยจะมีการติดเชื้อหรือไม่ โดยเชื่อว่าผู้ป่วยทุกรายมีเชื้อโรคที่สามารถแพร่สู่ผู้อื่นผ่านทางเลือดหรือสารคัดหลั่ง ซึ่งจะช่วยป้องกันการแพร่กระจายเชื้อก่อโรคแก่บุคลากรและผู้ป่วยรายอื่นได้ โดยเฉพาะเชื้อโรคที่เมื่อเกิดการติดเชื้อมักไม่แสดงอาการ เช่น เชื้อ **HIV** เชื้อ **HBV** เชื้อ **HCV** ที่อาจมี **Window Period** หรือช่วงที่ไม่แสดงอาการหลังการติดเชื้อยาวนานได้ถึง **3** สัปดาห์ ถึง **6** เดือน แต่ยังสามารถแพร่กระจายเชื้อให้ผู้อื่นได้

การป้องกันการติดเชื้อตามกลวิธีการติดต่อ (Transmission Based Precautions)

2

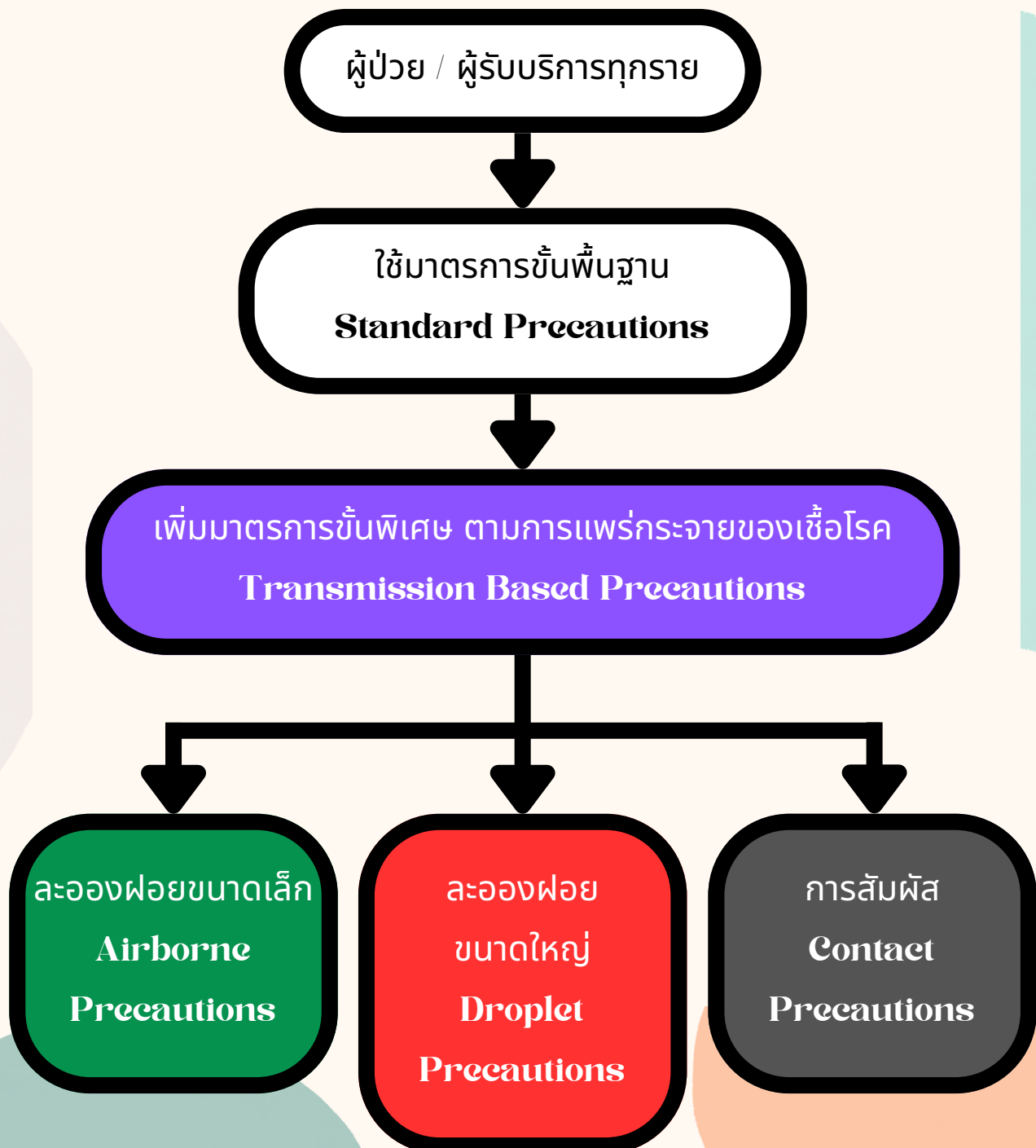
หมายถึง หลักการปฏิบัติที่ใช้กับผู้ป่วยติดเชื้อก่อโรคที่แพร่กระจายเชื้อทางอากาศ ฝอยละออง หรือโดยการสัมผัส เป็นหลักการป้องกันเพิ่มเติมจากการดูแลผู้ป่วยด้วย **Standard Precautions** ประกอบด้วยมาตรการเพิ่มเติมอีก **3** มาตรการ คือ

- **Airborne Precautions** ใช้สำหรับเชื้อก่อโรคที่แพร่เชื้อทางอากาศผ่านฝอยละอองที่มีขนาดเล็กกว่า **5** ไมครอน ซึ่งลอยอยู่ในอากาศได้เป็นเวลานาน
- **Droplet Precautions** ใช้สำหรับเชื้อก่อโรคที่แพร่เชื้อทางอากาศผ่านฝอยละอองน้ำมูก น้ำลายที่มีขนาดใหญ่กว่า **5** ไมครอน ซึ่งสามารถแพร่กระจายจากแหล่งโรคในระยะไม่เกิน **3** ฟุต
- **Contact Precautions** ใช้สำหรับเชื้อก่อโรคที่แพร่เชื้อทางการสัมผัสทั้งทางตรงและทางอ้อม

การป้องกันการติดเชื้อ ในโรงพยาบาล

สรุปแนวทางการปฏิบัติตามหลักการป้องกันการติดเชื้อ
และควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ
(Isolation Precaution/ Universal Precaution: IP/UP) ได้ดังนี้

การป้องกันการติดเชื้อ ในโรงพยาบาล

การป้องกันการติดเชื้อแบบมาตรฐาน
(Standard Precautions) มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. ล้างมือให้สะอาดและถูกต้องครบ 7 ขั้นตอน ทั้ง 5 กรณีคือ ก่อนสัมผัสผู้ป่วย ก่อนทำหัตถการ หลังสัมผัสเลือดและสารคัดหลั่ง หลังสัมผัสผู้ป่วย และหลังสัมผัสสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้ป่วย
2. สวมใส่อุปกรณ์เครื่องป้องกันร่างกายส่วนบุคคล สำหรับป้องกันการสัมผัสเชื้อโรค หรือสารคัดหลั่งจากตัวผู้ป่วยตามความเหมาะสมของงานที่กำลังให้บริการ
3. ระมัดระวังอุบัติเหตุจากของมีคม ห้ามสวมปลอกเข็มโดยใช้มือจับปลอกเข็ม ควรทิ้งในกล่องบรรจุของมีคม
4. ทำความสะอาดสิ่งแวดล้อมที่เปื้อนเลือดและสารคัดหลั่งหลังให้บริการทุกครั้ง
5. อุปกรณ์ทุกชิ้นที่ใช้กับผู้ป่วย ต้องผ่านการทำความสะอาด ทำลายเชื้อ หรือทำให้ปราศจากเชื้อทุกครั้ง
6. แยกขยะให้ถูกประเภท โดยเฉพาะของมีคม ขยะติดเชื้อ และขยะอันตรายต่างๆ
7. จัดการผ้าเปื้อนแต่ละประเภทให้ถูกต้อง ทั้งในถุงผ้า/พลาสติก/ที่เก็บที่ปิดมิดชิด แยกตามประเภทผ้าเปื้อน เพื่อนำไปซักและทำลายเชื้ออย่างเหมาะสม
8. มีสุขนิสัยที่ดีในการไอจาม เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรค

การป้องกันการติดเชื้อ ในโรงพยาบาล

การป้องกันการติดเชื้อตามกลวิธีการติดต่อ
(Transmission Based Precautions)
มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. การจัดสถานที่สำหรับผู้ป่วย โดยแยกผู้ป่วยตามวิธีการแพร่และกระจายเชื้อโรค
2. การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ไม่ควรเคลื่อนย้ายผู้ป่วยโดยไม่จำเป็น หากจำเป็นต้องเคลื่อนย้ายผู้ป่วยต้องทำการเคลื่อนย้ายโดยบุคลากรที่ได้รับการอบรมและรับมอบหมายหน้าที่โดยเฉพาะ และควรใช้อุปกรณ์และเครื่องป้องกันร่างกายส่วนบุคคลทั้งกับผู้ป่วยและผู้เคลื่อนย้ายอย่างเหมาะสม และมีเส้นทางการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยโดยเฉพาะ
3. การให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยและญาติเกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อและแพร่กระจายเชื้อตามวิธีการแพร่และกระจายของเชื้อโรคอย่างเหมาะสม
4. การให้วัคซีนที่สำคัญแก่บุคลากรในโรงพยาบาลเพื่อป้องกันการติดเชื้อจากการทำงาน

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน
โรงพยาบาลแม่จริม
ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
ชื่อหน่วยงาน : โรงพยาบาลแม่จริม วัน/เดือน/ปี : ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗ หัวข้อ: บทความและข้อมูลน่ารู้ รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ) 1. คู่มือการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล Linkภายนอก : ไม่มี หมายเหตุ:	
รับผิดชอบการให้ข้อมูล (นางสาวกฤตกนก จินตายก) ทันตแพทย์ชำนาญการ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗	ผู้อนุมัติรับรอง (นายเทพวรวิทย์ ใจจะดี) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่จริม วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗
ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่ (นางวรารัตน์ พรหมเกษรา) เจ้าพนักงานพัสดุ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗	